

JERZY ROMANOWICZ

PAP SŁUPSK

ZGRUPOWANIE „CHROBRY II” W POWSTANIU WARSZAWSKIM

W raporcie rotmistrza Witolda Pileckiego, sporządzonym w drugiej połowie 1945 roku w Porto San Giorgio we Włoszech, znajduje się wzmianka o jego udziale w powstaniu warszawskim. „W powstaniu braliśmy udział z Jaśkiem [Redzejem] na jednym odcinku. Opis naszych poczynań i śmierć mego przyjaciela opisana jest w historii I batalionu Zgrupowania „Chrobry II”¹.

Wspomniana, prawie nieznaną, relacja rtm. Witolda Pileckiego znajduje się, podobnie jak powyższy raport, w zasobach Studium Polski Podziemnej w Londynie.

Opublikowanie tego dokumentu wydaje się istotne chociażby z dwóch powodów. Po pierwsze, wypełnia on lukę historii powstania warszawskiego, po drugie, autorem jego jest rotmistrz Witold Pilecki. Po kampanii polskiej 1939 roku nie złożył on broni. Był współzałożycielem Tajnej Armii Polskiej. Dobrowolnie, za zgodą przełożonych, dał się schwytać w warszawskiej łapance i został przewieziony do KL Auschwitz, aby wśród więźniów zorganizować konspirację wojskową (założył tam Związek Organizacji Wojskowej) i rozpoznać od wewnątrz, czym jest ten obóz. Występował pod nazwiskiem Tomasza Serafińskiego i stał się numerem 4859. Po 947-dniowym pobycie w KL Auschwitz i wypełnieniu swojej misji, uciekł wraz z Janem Redzejem (nr 5430), który więziony był jako Jan Retko² i Edwardem Ciesielskim (nr 12969). Kontynuował działalność konspiracyjną w Komendzie Głównej Armii Krajowej. W powstaniu warszawskim żołnierz Zgrupowania „Chrobry II”, po

¹ Studium Polski Podziemnej w Londynie (dalej cyt. SPP), Teki Personalne W. Pilecki. Raport W. Pileckiego z 1945 r., k. 104; także A. Cyra, *Ochotnik do Auschwitz Witold Pilecki (1901-1948)*, Oświęcim 2000, s. 409.

² Jan Redzej ur. 24 X 1910 r. w Wiszniowie, nauczyciel, należał do organizacji wywiadowczej „Muszkietierowie”, którą kierował Stefan Witkowski. Został on aresztowany i wywieziony z Pawiaka 21 IX 1940 r. do KL Auschwitz. Tam związał się z Witoldem Pileckim, wstępując do Związku Organizacji Wojskowej. J. Garliński, *Niezapomniane lata. Dzieje Wywiadu Więziennego i Wydziału Bezpieczeństwa Komendy Głównej Armii Krajowej*, Londyn 1987, s. 26-27, 121; A. K. Kunert, *Słownik biograficzny konspiracji warszawskiej 1939-1944*, Warszawa 1991, t. 3, s. 142-143.